

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2004-3-154
Karar Sayısı : **06-59/806-231**
Karar Tarihi : 24.8.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Pera Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.
Cemil Topuzlu Cad. No:56 Çiftehavuzlar 34728 Kadıköy
İstanbul

20

D. TARAFLAR : - Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.
Kemalpaşa Cad. No:52 Işıkkent İzmir

- Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş.
Esentepe Mah. Anadolu Cad. No:3 Kartal 81440
İstanbul

30

E. DOSYA KONUSU: Pera Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.'nin, 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kurul Kararının gereğinin Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş. ve Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. tarafından yerine getirilmediği iddiasının değerlendirilmesi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Rekabet Kurulu 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararında (Karar), Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. (Efpa) ile Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin (Bimpaş) ve bu teşebbüslerin bayi ve distribütörlerinin nihai satış noktalarıyla yaptıkları münhasırlık içeren tek elden satın alma anlaşmalarından muafiyetin geri alınmasına ve ayrıca, sözleşmelerde gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için kararın tebliği tarihinden itibaren taraflara 90 gün süre verilmiştir. Karar Bimpaş ve Efpa'ya 16.6.2005 ve 17.6.2005 tarihlerinde tebliğ edilmiş ve ardından sırasıyla 12.9.2005 ve 15.9.2005 tarihlerinde alınan tevsik yazılarında, sözleşmelerde değişiklikler yapılarak Karar gereğince bu değişikliklerin nihai satış noktalarına bildirimini yapıldığı ifade edilmiştir.

50

Geri bildirimlerin değerlendirildiği 6.10.2005 tarihli Bilgi Notu, 14.10.2005 tarih ve REK.0.07.00.00/251 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'a sunulmuş ve Kurul'un 31.10.2005 tarih ve 05-76/1031-288 sayılı kararı ile, taraflarca bayi/distribütörlere yapılan bildirimlerin bir kısmının Kurul'un 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararına aykırı olduğu sonucuna varılmış ve gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için teşebbüslere 30 gün süre verilmiştir.

Kurul'un 31.10.2005 tarihli kararının Efpa ve Bimpaş'a 7.11.2005 tarihinde bildirilmesinin ardından, bu teşebbüslerden sırasıyla 7.12.2005 ve 8.12.2005 tarihlerinde alınan yazılarda, karar gereği olan bildirimlerin bayi/distribütörlere ve nihai satış noktalarına yapıldığı ifade edilmiştir.

60 Geri bildirimlerin değerlendirildiği 26.12.2005 tarihli Bilgi Notu, 2.1.2006 tarih ve REK.0.07.00.00-130/2 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'a sunulmuş ve Kurul, 4.1.2006 tarihinde, Efpa ve Bimpaş'ın bayi/distribütörlere yapmış oldukları bildirimlerin 05-76/1031-288 sayılı Karar doğrultusunda olduğundan 06-1/8-MB sayı ile bilgi almıştır.

Efpa ve Bimpaş, Kurul'un 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı kararına karşı Danıştay'a giderek kararın yürütmesinin durdurulması ve kendileri ile ilgili kısımlarının iptal edilmesini talep etmişlerdir. Yürütmenin durdurulması talebi her iki teşebbüs bakımından da hem Danıştay 13. Dairesi hem de İdari Dava Daireleri Kurulu'nca reddedilmiş bulunmaktadır ve dava esastan görüşülmeye devam etmektedir.

70 Efpa, Kurul'un 31.10.2005 tarih ve 05-76/1031-288 sayılı kararına da itirazda bulunmuş ve Danıştay 13. Dairesi teşebbüsün yürütmenin durdurulması talebini reddederek dava esastan görüşülecektir.

80 Kurum kayıtlarına 10.8.2006 tarihinde intikal eden 5494 sayılı yazıda bira pazarında faaliyet gösteren küçük üreticilerden Pera Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş. (Pera), bira pazarında Efpa ve Bimpaş ürünleri bakımından münhasırlık kaldırılmış olmasına rağmen, söz konusu teşebbüslerin marka güçlerini kullanarak satış noktaları üzerinde baskı yarattıkları, "markalarını çekecekleri tehdidi ile" Pera ürünlerinin ve cihazlarının satış noktalarına girmesini engelledikleri, satış noktalarının müşterilerini kaybetme korkusu yüzünden Pera cihazlarını geri söktürdükleri iddia edilmektedir. Pera, bu konuya ilişkin olarak, Tuborg Bayisi Can Meşrubat ile Hüseyin ÇETİN tarafından işletilen nokta arasında yaşanan olayı örnek göstermekte ve kendi satış yönetmenlerinin hazırlamış olduğu raporları sunmaktadır. Pera, muafiyetin geri alınmasına ilişkin kararın pazarın rekabete açılması bakımından önemli bir gelişme olduğunu, ancak Efpa ve Bimpaş'ın uygulamaları yüzünden bu kararın işler hale gelemediğini belirttiikten sonra, bu uygulamaların önlenmesine yönelik tedbir ve karar alınmasını talep etmektedir. Söz konusu yazı üzerine hazırlanan 18.8.2006 tarihli Bilgi Notu, 18.8.2006 tarih ve REK.0.07.00.00-130/240 sayılı Başkanlık Önergesi ile 06-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

90 **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda; Kurul'un 22.4.2005 tarihli kararının Efpa ve Bimpaş'ın uygulamaları nedeniyle işler hale gelemediği hususunda başvuru sahibi Pera tarafından yeterli belge ve bilginin ortaya konulmadığı, bu nedenle söz konusu başvuru hakkında yapılacak herhangi bir işlem olmadığı, ancak söz konusu kararın bira sektöründe uygulanıp uygulanmadığına ve/veya kararın pazara olan etkilerinin belirlenmesine yönelik olarak ileri bir tarihte yapılacak muhtemel bir inceleme sırasında söz konusu başvurunun da dikkate alınabileceği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Muafiyetin geri alınmasına ilişkin 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı karar sonrasında Kurul'un bira pazarını izlemeye devam etmesi hiç kuşkusuz zorunludur. Pazarın takip edilmesi iki açıdan çok önemlidir: Birincisi, münhasırlığın kaldırılmasına ilişkin Kurul kararının pazarda gerçekten de uygulanıp uygulanmadığının tespit edilmesi gerekir. İkincisi, münhasırlığın kaldırılmasının pazardaki rekabeti ne şekilde etkilediğinin gözlemlenmesi şarttır.

110

Muafiyetin geri alınmasına ilişkin 22.4.2005 tarihli Kurul kararının teşebbüslerce uygulanıp uygulanmadığına ilişkin olarak bir inceleme başlatabilmek için kararın uygulanmadığına dair önemli delillerin bulunması gerekmektedir. Oysa, marka gücünü kullanarak Pera ürünlerinin satışını engelleme girişiminin Efpa ve Bimpaş tarafından yaygın olarak yapıldığına dair bir izlenimi Pera'nın başvurusundan çıkarmak mümkün değildir.

120

Öte yandan, 22.4.2005 tarihli Kurul kararının pazarda ne tür etkilerinin oluştuğunu değerlendirebilmek için karar üzerinden yeterli bir süre geçmesi gerekmektedir. Kurul'un 22.4.2005 tarihli kararının üzerinden sadece bir yıl geçmiştir. Üstelik, geçen bu bir yıl içerisinde söz konusu karar tam olarak uygulanabilmiş de değildir: 22.4.2005 tarihli karar Bimpaş ve Efpa'ya 16.6.2005 tarihinde tebliğ edilmiş ve gerekli düzenlemeleri yapabilmeleri için teşebbüslere 90 gün süre verilmiştir. Bimpaş ve Efpa tarafından bu süre içerisinde yapılan değişikliklerin yeterli görülmemesi nedeniyle Kurul'un ikinci bir karar (31.10.2005 tarihli) alması zorunluluğu doğmuş ve bunun neticesinde hem Bimpaş'ın hem de Efpa'nın 22.4.2005 tarihli kararın gereğini yerine getirebilmeleri 4.1.2006 tarihini bulmuştur. Dolayısıyla, geçen bu kısa süre içerisinde piyasada uygulamaların tam olarak yerleşmesinin beklenemeyeceği açıktır. Nitekim Kurul da bu gerekçelerle, Bimpaş'ın 22.4.2005 tarihli kararın gözden geçirilmesi yönündeki talebini 20.7.2006 tarih ve 06-53/684-191 sayılı kararı ile reddetmiştir.

130

I. SONUÇ

Düzenlenen Bilgi Notu ve incelenen dosya kapsamına göre; Rekabet Kurulu'nun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararının yargı süreci devam ettiğinden ve bu aşamada yapılacak başkaca bir işlem olmadığından talebin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

140